

Posudek bakalářské práce Hany Kolářové

Atributivní urbonyma v České republice

K volbě tématu autorku přiměla, jak sama uvádí, zejména pozoruhodná etymologie přívlastkových místních jmen a motivovanost jejich utvářenosti.

Domnívám se, že cíl práce – vytvoření seznamu atributivních urbonym, jejich analýza na základě vzniku a původu a klasifikace podle sémantického hlediska – byl v podstatě splněn. Nabízí se otázka, na základě kterého kritéria (kterých kritérií) bylo excerpováno 186 prezentovaných urbonym a proč byl stanoven právě tento počet propriálních jednotek.

Práce je dobře zvládnuta z hlediska struktury. Dobré orientaci napomáhá desetinné třídění a různé typy písma, tabulky v Přílohách přehledně zachycují četnost zkoumaných ukazatelů.

V teoretické části se autorka vyrovnává s problematikou studia onomastiky a toponomastiky, včetně terminologického aparátu. Vychází přitom z publikací našich předních onomastiků. Se čtyřmi stanovenými hypotézami korespondují zjištění prezentovaná v Závěru. U prvního z předpokladů, týkajícího se převahy kongruentních atributů nad nekongruentními, který nebyl naplněn, postrádám jisté lingvistické soudy nad příčinami zjištěné skutečnosti; nelze se příliš ztotožnit s vysvětlením, „že velký vliv na toto hodnocení má výše zmíněný fakt, který respektuje omezenost vzorku“. Třetí hypotéza, že se v seznamu urbonym objeví jména s vícečlenným pojmenováním, je formulována poněkud nepřesně (raději např. „jména s rozvitým přívlastkem“). Při zkoumání výskytu deminutiv (u čtvrtého předpokladu) autorka považuje mylně za zdobnělinu jméno *Hradiště* (s.67, předposl. odst.).

K práci lze mít některé věcné i jazykové připomínky. Jelikož toponyma označují značně široké a členité spektrum objektů, jak vyplývá ze systému toponomastiky (s.5-7), bylo by žádoucí v kapitole 3.3 uvést, že je zde pozornost zaměřena úžeji, tj. pouze na názvy obcí. U názvů s charakteristikami jako „malé

město“, „městys“ či „obec“ se nabízí otázka, v čem spočívá rozdíl mezi obsahy těchto pojmů. Není zřejmé, proč si autorka v kapitole „Slovotvorné hledisko“ (s.63) všímá u některých názvů slovotvorného utváření nikoli atributů, nýbrž substantivního základu urbonyma. Nelze užít termínu „jmenné adjektivum“ či „složené adjektivum“, nýbrž „adjektivum ve jmenném/složeném tvaru“ (s.47). Na s.4 (4.odst.) je porušení shody – „*přímé a nepřímé ... propria*“.

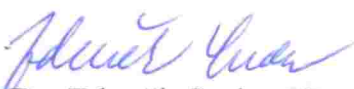
Vyjádření „ve dvou případech se objevily tvary odvozené pomocí předpony (Bezděčí u Trnávky a Náměšť nad Oslavou)...“ je chybné (s.64). Není správné uvést, že „můžeme onomastiku ... třídit na fytonomastiku, oikonomastiku... kosmonyma...“ (s.4, 10.ř.). V názvech, v nichž je přívlastek vyjádřen substantivem, je chybně vytištěno tučným písmem *Městec* a *Hradec* namísto *Králové*.

Na několika místech najdeme v práci pravopisné chyby – jde vesměs o porušení zásady psaní interpunkčních znamének (s.6, 3.ř., s.9, 1.ř. 4.odst., s. 61, 5.ř. zdola, s.69, 2.ř.).

Upozorněme ještě na několik drobných formálních pochybení. Na s.11 (kap. 3.4, bod 2) by mělo být „Název označující...“, nikoli „Název označuje...“, totéž na s.12 v bodě 3. Zkratka *itals.* pro adjektivum *italský* je nevhodná. Na s.71 chybějí diakritická znaménka u příjmení *Olivová-Nezbedová*.

Domnívám se, že i přes uvedené nedostatky je možno bakalářskou práci Hany Kolářové doporučit k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň: **dobře**.

PhDr. Zdeněk Suda, CSc.

oponent

Rokycany 14. 8. 2013